

АКТ
лісопатологічного обстеження окремих насаджень Державного
підприємства «Клавдієвська лісова науково-дослідна станція», що
потребують суцільної санітарної рубки на 2025 рік

селище Клавдієво-Тарасове
Бучанський район
Київська область

23.12.2024 року

На звернення Державного підприємства «Клавдієвська лісова науково-дослідна станція» (далі - ДП «Клавдієвська ЛНДС»), лист від 16 грудня 2024 року № 784/04, та згідно з п.п.3,4,5,6,13 Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 р. № 756) та з урахуванням змін згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 р. № 1224, а також на підставі наказу директора ДП «Клавдієвська ЛНДС» «Про внесення змін до наказу № 130 від 17.11.2023 «Про створення комісії з призначення суцільних санітарних рубок на 2023 рік та наступні роки» комісією в складі начальника відділу охорони і захисту лісу Центрального міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Сергія СІРИКА, начальника відділу з питань архітектури і земельних відносин Петрівської сільської ради Дмитра ПЕТРИКА, начальника відділу нагляду, обліку і прогнозу державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Галини ЗАБОЛОТНЬОЇ, провідного інженера-лісопатолога ДП «Клавдієвська ЛНДС» Віктора ГАЙДИЛА, лісничого Старопетрівського лісництва Олексія ДЗЮБИ, проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень ДП «Клавдієвська ЛНДС», що потребують суцільної санітарної рубки на 2025 рік

Результати обстеження

Обстеження проводилось із використанням критеріїв прогнозування після пожеж («Рекомендації щодо ведення лісового господарства в умовах антропогенного впливу», під керівництвом к.с.-г.н., с.н.с. В.П. Ворона, схвалені Вченою радою УкрНДІЛГА, протокол № 1 від 17 січня 2017 р., затверджені НТР ДАЛРУ, протокол № 3 від 20 квітня 2017р.). Критерії шкодочинності стовбурових комах, виявлених на території пожеж 2022 року розраховувались згідно «Методичних рекомендацій щодо обстеження осередків стовбурових шкідників лісу», розроблених під керівництвом доктора с.-г. наук В.Л.Мешкової (затверджених НТР Держкомлісгоспу 04.02.2010.) у лісових насадженнях ДП «Клавдієвська ЛНДС» пошкодженими пожежами, які виникли під час бойових дій на території Київської області у 2022 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наводиться нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2015 року.

Старопетрівське лісництво

Категорія лісів - рекреаційно-оздоровчі

Квартал 8, виділ 7, площа 2.2 га, склад - 10СЗ, вік - 91 рік, повнота - 0.70, бонітет - 1, середня висота - 26 м, середній діаметр - 32 см, запас деревини - 410 м³/га, тип лісу - В2ДС.

Квартал 8, виділ 8, площа 3.4 га, склад - 10СЗ+ДЗ, вік - 91 рік, повнота - 0.75, бонітет - 1, середня висота - 27 м, середній діаметр - 34 см, запас деревини - 435 м³/га, тип лісу - В2ДС.

Квартал 8, виділ 21, площа 3.3 га, склад - 7СЗ(111)ЗСЗ(81)+БП, вік - 111 років, повнота - 0.70, бонітет - 2, середня висота - 28 м, середній діаметр - 40 см, запас деревини - 380 м3/га, тип лісу - В2ДС.

Квартал 82, виділ 1, площа 20.5 га, склад - 10ВЛЧ+ДЗ+ГР+БП, вік - 111 років, повнота - 0.65, бонітет - 2, середня висота - 27 м, середній діаметр - 36 см, запас деревини - 340 м3/га, тип лісу - СЗГД.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень:

Обстежені насадження характеризуються незадовільним санітарним станом – всиханням сильної інтенсивності за причиною надзвичайної ситуації (бойові дії). Характер всихання дерев - суцільний.

Насадження кв.82 вид.1 на ділянці площею 5,3 га пошкоджені низовою пожежею (знищений живий та мертвий надґрунтовий покрив, поверхнева коренева система та кора деревостанів, повністю або частково знищений підріст та підлісок), а також дерева, ушкоджені верховою пожежею. Деревина має ознаки відмирання камбіального шару (камбій – шар живих клітин, розташованих між корою та деревиною) стовбура.

Висота нагару стовбура під час стійкої низової пожежі сягала зони перехідної та тонкої кори, що викликало пошкодження камбіального шару та призвело до внутрішнього порушення метаболізму. Горіння лісової підстилки протягом тривалого періоду стійкої низової пожежі мало негативний вплив на кореневу систему лісових насаджень, що викликало порушення метаболізму та погіршення живлення внаслідок обгорання поверхневої кореневої системи.

Насадження кв.8 вид.7 на площі 0,6 га, вид.8 на площі 0,8 га, вид.21 на площі 0,5 га на час обстеження підтоплені водою, що спричинено надзвичайною ситуацією (бойові дії), внаслідок чого соснові насадження загинули. Переважна кількість дерев відноситься до V (свіжий сухостій) поодинокі дерева та VI (старий сухостій) категорій стану.

Виявлено ознаки заселення стовбуровими комахами з родин *Buprestidae* (синя соснова златка *Phaenops cyanea*.) та *Cerambycidae* sp (вусачів). На лісовій підстилці соснових насаджень відмічено наявність пагонів з ознаками заселення сосновими лубоїдами *Tomicus* sp.

Деревина інших лісоутворюючих порід (БП,ВЛЧ,ДЗ), характер всихання дерев - суцільний. Висота нагару на стовбурах дерев до 2-х метрів, а обуглення зони кореневої шийки (з відмиранням камбію) - більше 3/4 периметра. На більшості дерев зафіксовано відлущення кори та її обпадання, гілки другого і третього порядків відсутні. В дерев вільхи чорної спостерігається враження стовбурів ксифідрією вільховою (*Xiphydria camelus*).

На більшості дерев берези зафіксовано відлущення кори та її опадання, гілки другого і третього порядків відсутні. Відмічено ознаки заселення березовим заболонником (*Skolitus ratzeburgi* Jans), листяним рогахвостом (*Tremex magus*).

Деревина дуба звичайного відпрацьовані комплексом стовбурових шкідників та мають ураження несправжнім трутовиком. На листяних деревах гілки другого і третього порядків відсутні, опадання кори, в межах обуглення стовбурів наявні плоді тіла грибів сапрофітів.

Загалом характерним є те, що на обстежених ділянках у дерев розвивається зовнішня або внутрішня стовбурова гниль, в частині насаджень відбувається вітровал через загнивання комлевої частини. Значна кількість виваленої деревини стала неліквідом. В подальшому в обстежених насадженнях, пошкоджених лісовими

пожежами, через накопичення захаращення, як наслідок накопичується лісовий горючий матеріал, що збільшує клас природної пожежної небезпеки.

Враховуючи Висновок з оцінки впливу на довкілля планової діяльності «Використання лісових ресурсів у порядку проведення рубок головного користування та суцільних санітарних рубок на території лісового фонду ДП «Клавдієвська ЛНДС» № 21/01-7613/1, комісія рекомендує загинблі та розладнані ділянки призначити у ССР згідно діючих Санітарних правил в лісах України на таких площах:

Старопетрівське лісництво

У кв. 8 вид. 7 ділянка (1) на площі 0.6 га у південній частині виділу, інтенсивність - 347 м3/га.

У кв. 8 вид. 8 ділянка (1) на площі 0.8 га у північній частині виділу, інтенсивність - 424 м3/га.

У кв. 8 вид. 21 ділянка (1) на площі 0.5 га у західній частині виділу, інтенсивність - 450 м3/га.

У кв. 82 вид. 1 ділянка (1) на площі 5.3 га у північній частині виділу, інтенсивність - 368 м3/га.

Призначені комісією ССР провести в 2025 році на площі **7,2 га** відповідно до пунктів 27-33 Санітарних правил в лісах України (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 р. № 756) і з урахуванням змін згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 р. № 1224 та враховуючи інформацію, що міститься в абзацах 5, 17-19 листа Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 30.09.2021 року №25/2-22/20786-21.

На зрубках, що утворюються після здійснення призначених ССР, у найкоротші строки створити лісові культури або залишити під природне поновлення залежно від біології різних деревних порід та типу лісорослинних умов.

При проведенні призначених ССР необхідно враховувати особливості популяцій видів стовбурових шкідників стосовно їхніх термінів розвитку.

За станом прилеглих насаджень необхідно вести посилений нагляд.

Нових осередків первинних шкідників та хвороб лісу, видів карантинних шкідників та хвороб дерев під час обстеження не виявлено.

Рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, при обстеженні не виявлено.

Начальник відділу охорони і захисту лісу
Центрального міжрегіонального управління
лісового та мисливського господарства
Начальник відділу з питань архітектури і
земельних відносин Петрівської сільської ради

Сергій СІРИК

Дмитро ПЕТРИК

Начальник відділу нагляду, обліку і прогнозу
ДСЛП «Київлісозахист»

Галина ЗАБОЛОТНЯ

Провідний інженер-лісопатолог
ДП «Клавдієвська ЛНДС»

Віктор ГАЙДИЛО

Лісничий Старопетрівського лісництва

Олексій ДЗЮБА